

Jaarverslag 2020

Adviesraad Sociaal Domein Wijk bij Duurstede

De adviesraad bekijkt het sociaal domein vanuit het inwonersperspectief en streeft naar een duurzame ondersteuning door de gemeente van de inwoners, zowel nu als in de toekomst.

Algemeen

Leden van de adviesraad

Gonny Olthof (voorzitter), Paula Bodok, Rob Caro (op eigen verzoek afgetreden op 1 september), Ans van Donselaar, Gerie Knetsch, John Smeets, Luus Wesseling, Harrie Lantinga, Rita Witmond (vanaf 1 maart), Dineke van Dalen (vanaf 1 maart) en Jos Overdeest (vanaf 1 maart)

Vergaderdata 2020

De adviesraad heeft in 2020 zesmaal vergaderd, op 27 januari, 16 maart (vervallen i.v.m. Corona), 11 mei, 22 juni, 14 september, 12 oktober en 30 november. Daarnaast zijn er twee informele overleggen geweest.

In verband met de lockdown en andere maatregelen is er vergaderd in Calypso en per ZOOM.

Deskundigheidsbevordering

24 augustus: Training Petra van der Horst

Uitgebrachte adviezen

De Adviesraad Sociaal Domein heeft een positief advies uitgebracht op de volgende voorstellen

- Tariefsverhoging regiotaxi
- Ongevraagd advies (14 september 2020) en Reactie wethouder Kosterman namen College B&W (21 januari 2021) zie bijlagen.

Aanwezig bij de volgende gelegenheden

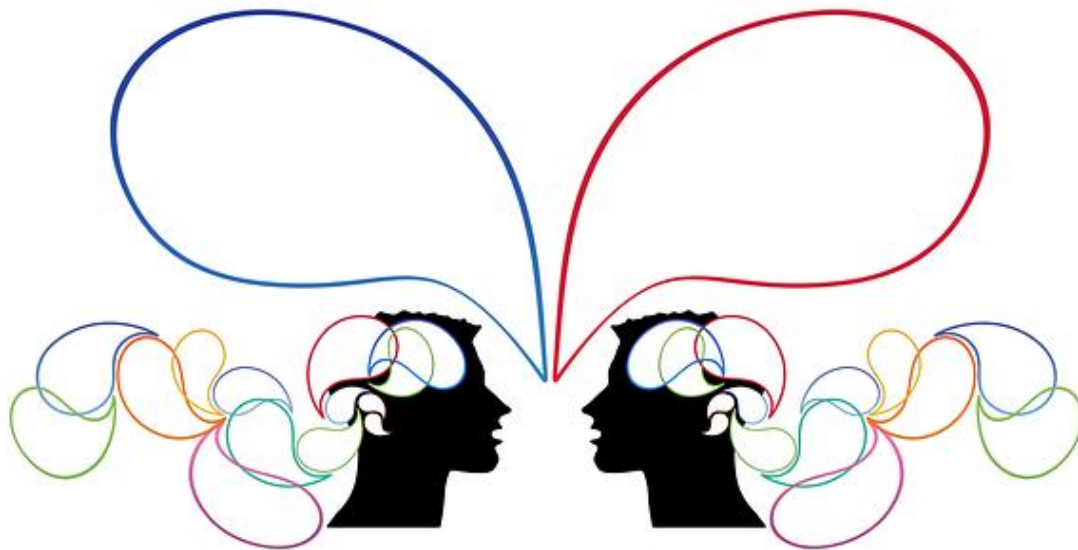
- Nieuwjaarsreceptie gemeente Wijk bij Duurstede
- Omgevingsvisie stedelijk gebied
- Stakeholdersbijeenkomsten MAG en Omgevingsvisie

Overige overleggen

- Wethouders
- Directeur Binding
- VVD en D'66 n.a.v. jaarverslag 2019
- Ambtenaren Sociaal Domein
- Medewerkers Binding
- Altrecht
- Medewerkers Wijkse Inloop

En verder

- Onderzoek Participatievisie (inbreng inwoners)
- Protocol werving nieuwe leden adviesraad

Werkgroep Communicatie

De Adviesraad Sociaal Domein heeft een website, een flyer, visitekaartjes en banner. Via het contactformulier op de website kunnen inwoners een vraag of reactie geven. Het jaarverslag 2019 is verspreid onder instellingen en gemeente. Zo kwam het ook onder de aandacht bij gemeenteraadsleden.

Het jaar 2020 werd gedomineerd door corona. De adviesraad maakte plannen om in de pers te komen, maar deze zijn nog niet uitgevoerd. In de tweede helft van het jaar zijn er afspraken gemaakt met Wijks Nieuws over een serie interviews met inwoners maar omdat dat toen fysiek onmogelijk was is het doorgeschoven naar 2021. Ook ligt er een idee om een inloop-ontbijt te organiseren bij de HEMA, maar ook dit idee hebben we nog niet uit kunnen voeren. Verder gooide corona ook roet in het eten om met de adviesraad aanwezig te zijn bij lokale evenementen.

Digitale sociale kaart

Een belangrijk middel om met stakeholders in gesprek te komen is een actuele sociale kaart. Hier is meerdere malen bij de gemeente en bij Stichting Binding op aangedrongen, maar een goede digitale sociale kaart is nog steeds niet beschikbaar.

Communicatie over transformatie met inwoners

De Adviesraad Sociaal Domein vindt dat de gemeente en stichting Binding meer met inwoners moeten communiceren over de transformatie van de zorg. Dit hebben we meermaals aangekaart. De MAG is daarvoor een prima kapstok. Ook in het ongevraagd advies komt dit terug (zie bijlage). De gemeente laat zien dat er van alles gebeurt maar wil het meer gestructureerd aanpakken. De adviesraad heeft overlegd met de afdeling communicatie. Een issuekalender wordt begin 2021 opgesteld als kapstok om communicatie met inwoners over het sociale domein te plannen.

Duidelijke taal

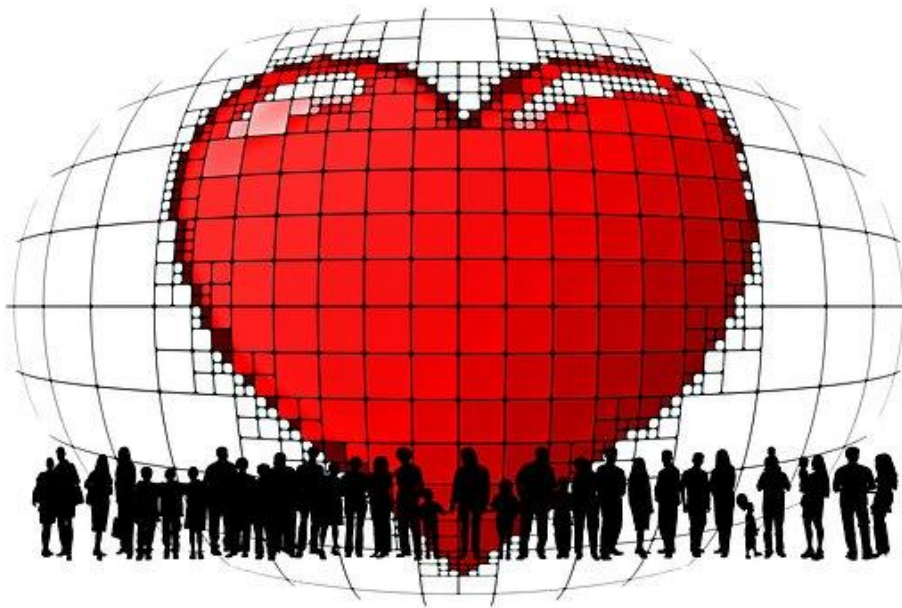
Helder taalgebruik van gemeente en instellingen in contacten met de inwoners is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen. De adviesraad heeft er een speerpunt van gemaakt en is blij dat de gemeente en Stichting Binding zich hebben aangesloten bij de landelijke Campagne Direct Duidelijk Communiceren, zie apart hoofdstuk Duidelijke Taal.

Werkgroep Armoede

Het vorige jaar heeft de werkgroep zich beziggehouden met een advies op het gebied van een nieuwe aanpak van de schuldenproblematiek. Eind 2020 is door de gemeente de evaluatie van het Plan van aanpak van de schuldenproblematiek gepubliceerd.

Naar aanleiding van deze evaluatie heeft de werkgroep besloten om zich te richten op de evaluatie van alle regelingen op het gebied van armoede. De eerste stappen zijn gezet met het stellen van een aantal vragen aan de betreffende ambtenaar.

Werkgroep Burgerinitiatieven

‘Een burgerinitiatief is een initiatief van één of meer burgers dat onverplicht wordt opgestart ten behoeve van anderen in de samenleving’

Vanuit bovenstaande definitie hebben we besloten ons te richten op burgerinitiatieven die door de gemeente ondersteund worden. Alle andere initiatieven, dus zonder ondersteuning, vinden soms in blikveld van gemeente plaats, maar (en gelukkig) heel veel ook niet en dat is ook niet nodig!

Wij zijn als adviesraad vooral geïnteresseerd in: hoe lopen die contacten, zijn er problemen/kansen en vindt monitoring plaats (die taak hebben wij).

In **2020** hebben we de volgende gesprekken gevoerd:

- Vrijwilligers Islamitische vereniging
- Jongeren Eigenwijks Speelpark de Horden (skatebaan)
- Jongeren van de organisatie Dance behind the Wall
- Initiatiefnemer De Wijkse dienst
- Initiatiefnemer wandelpad langs Lekdijk Oost

Voorlopige conclusie

Over het algemeen zijn de initiatiefnemers (die tegelijkertijd ook altijd uitvoerders zijn) tevreden over de samenwerking met de gemeente. Een punt dat echt verbetering behoeft is de snelheid van handelen van de gemeente. Het blijkt dat zodra er een betrokken ambtenaar is, of het idee voor de gemeente duidelijk ook iets oplevert aan bijvoorbeeld positieve PR (Droomhuis, Schaats bij Duurstede), zaken erg snel geregeld kunnen worden, terwijl andere initiatieven lang kunnen blijven liggen en oplossingen soms ver weg lijken. Dit werkt demotiverend voor initiatiefnemers.

Voorgenomen Acties 2021

Begin 2021 zullen we een complete conclusie schrijven over de bevindingen van 3 jaar praten met 18 burgerinitiatieven. Een vervolgactie, zowel naar gemeente als andere burgerinitiatieven sluiten wij niet uit.

Werkgroep Eenzaamheid

Definitie eenzaamheid

Eenzaamheid is het gevoel alleen te zijn, geïsoleerd van anderen. Het is het ervaren verschil tussen de gewenste en de aanwezige contacten.

Ondernomen acties in 2020

Op 11 maart hebben we een **thema-avond over eenzaamheid** van Emmy Davids bijgewoond.

Emmy Davids is afgestudeerd op het thema eenzaamheid en heeft een lezing gehouden over: Jong en eenzaam. Ook kwam een ervaringsdeskundige jongere aan het woord. Er was volop gelegenheid tot het stellen van vragen.

Eenzaamheid kan je vanuit vier perspectieven bekijken: sociaal / zingend / emotioneel / praktisch. Vanuit deze verschillende kanten werd het thema belicht, waarbij Emmy Davids de nadruk legde op het belang dat de mensen die eenzaam zijn zelf op onderzoek gaan naar wat ze nodig hebben. Als hulpverlener kan je in dit onderzoek helpen en mensen het gevoel geven dat ze goed zijn zoals ze zijn.

Op 4 november hebben we een voortgangsgesprek gevoerd met de medewerker van Stichting Binding die is belast met de coördinatie van het project Verbonden Buurt. Vrijwilligers worden opgeleid om in buurtteams aan de slag te gaan. Het terugdringen van eenzaamheid is een belangrijke doelstelling van de buurtteams.

Op dit moment is een Buurtteam in Cothen actief. Daarnaast zijn vrijwilligers actief in De Engk. In samenwerking met Viveste is het de bedoeling om in deze wijk ook een Buurtteam op te zetten. Door corona is de organisatie een stuk lastiger geworden. Op dit moment zijn het vooral 1 op 1 contacten. Dit is niet de opzet van *Verbonden Buurt*. Met nadruk wordt genoemd dat het geen maatjesproject moet worden.

Het doel is om verbinding te leggen tussen de buurtteams en andere netwerken in de hulpverlening zoals De Zonnebloem, de Wabo, de kerken en het Rode Kruis. Daar zijn contacten over geweest, maar heeft nog niet geleid tot een organisatorische opzet.

Op 14 december is een gesprek gevoerd met de **coördinator van het steunpunt vrijwilligerswerk** bij Stichting Binding. Het doel is dat elke wijk voor de zomervakantie een buurtpreventieteam heeft. Daarnaast is er samenwerking met het Revius om jongeren met problemen te bereiken. Ook wordt er gezocht naar hoe contacten te leggen met moeders die het moeilijk hebben. Er wordt gedacht aan een mamacafé of coaching voor gezinnen.

De financiering van het project *Verbonden Buurt* gebeurt vanuit projectsubsidies. Er is tot op heden geen sprake van structurele subsidies vanuit de gemeente.

De werkgroep blijft de ontwikkelingen volgen.

Werkgroep GGZ

Doelstelling werkgroep

De hulp en opvang binnen de eigen gemeente vergroten, mensen met een psychiatrische beperking binnen de gemeente opvangen, ondersteunen en (weer) mee laten doen.

Thema: inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede met een psychiatrische beperking, inclusief de deelgroep verwarde personen (waarvoor de verantwoordelijkheid naar de gemeente zal komen), alle leeftijden.

Betrokken partijen: Huisartsen, Altrecht, Stichting Binding, Loket Wijk, Politie.

Besproken onderwerpen in 2020

De veranderingen in de GGZ in 2020 en de nieuwe taken en verantwoordelijkheden van de gemeente. De gemeente heeft vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) de taak om mensen met een psychische problematiek te steunen bij het vergroten van de zelfredzaamheid. Leden van de adviesraad waren aanwezig op **bijeenkomsten over de uitwerking en invulling van de MAG**. De zelfredzaamheid komt terug bij uiteenlopende onderwerpen, van wonen, verbonden buurt, schuldhelpverlening etc.

De gemeente heeft in de loop van dit jaar, op projectbasis, **een verbindingsfunctionaris Zorg en Veiligheid** aangesteld. Het is erop gericht dat mensen met verward gedrag de juist zorg/ondersteuning krijgen en dat crisissituaties worden voorkomen. Dit punt is besproken in de adviesraad en leden van de werkgroep hebben gesproken met de ambtenaren over de invulling van deze functie en houden vinger aan de pols over de voortgang en invulling van deze taken. Leden van de adviesraad hebben hierover ook gesproken met Altrecht, hoe ervaren zij de aanpak en tegen welke dingen lopen zij aan. En leden hebben de Wijkse inloop bezocht, een goed initiatief in Wijk. De signalen vanuit de burgers en instellingen zijn meegenomen in gesprekken met de ambtenaren.

Pilot diagnostisch team. De invoering van het diagnostisch team als ook de eerste resultaten vanuit de pilot zijn in het verslagjaar besproken. De pilot, die een looptijd van twee jaar (2019 en 2020) kent wordt nauwlettend gevolgd, zie ook Werkgroep jeugd.

Vorgenomen acties 2021

Overleg met betrokken ambtenaren en verbindingsfunctionaris over voortgang van het project en tussenevaluatie. Overleg met Binding om signalen verder te kunnen uitwerken. Aandacht houden voor beschermd wonen, met name zijn er voldoende woningen en opvang voor deze doelgroep (overdracht naar de gemeente in 2022).

Voorlopige conclusie

Vanuit de gemeente is er goed aandacht voor hun nieuwe taak en hier wordt invulling aan gegeven. De preventieve aanpak hierin onderschrijven wij.

Werkgroep Jeugd

Dit jaar was er door de corona landelijk en dus ook in onze gemeente extra aandacht voor de jeugd. Vanaf maart ontstond er een nieuwe situatie met scholen die dicht gingen en mensen die thuis gingen werken en ouders die zelf thuisonderwijs gingen geven. Door het jaar heen kwamen er signalen van onvrede, toename van alcohol en drugs onder de jeugd, en meer psychische en sociaal-emotionele problemen bij kinderen en ouders. Daarnaast het risico op leerachterstand dat extra druk op scholen geeft.

De adviesraad heeft vinger aan de pols gehouden. We kijken naar de context waarin de kinderen/jongeren zich bevinden: de ouders/verzorgers, school, opvang, andere professionals. Uitgangspunt hierbij is het kansrijk opgroeien van alle jeugd. Door corona nemen landelijk eind 2020 de signalen over kinderarmoede toe, we zullen hier extra alert op zijn wat dat betekent in Wijk bij Duurstede.

Ondernomen acties in 2020

Op 28 januari hebben leden van de adviesraad meegedaan aan een **themabijeenkomst** over de uitwerking van de gemeentelijke maatschappelijke agenda: **“Kansrijk opgroeien en gezond ontwikkelen”**. Dit is gericht op verhogen van de weerbaarheid en versterking en betere benutting van algemene voorzieningen. De deelnemers kwamen vanuit de scholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en maatschappelijke voorzieningen, hierdoor kregen we een breed beeld.

Op 14 juli **gesproken met de jongerenwerker en teamleider bij Binding**. Hierbij is gesproken over het doel en werkwijze van het jongerenwerk: Werken vanuit de jongere, kijken waar hulp nodig is. De opzet is om zonder vooroordelen met jongeren contact te leggen. Van daaruit wordt gezocht naar mogelijkheden om te helpen, het liefst door het voorkomen van problemen. Met de jongeren wordt altijd gewerkt vanuit vrijwilligheid. Eén keer per maand flyeren de jongerenwerkers op het Revius en ze geven gastlessen in 4 Havo over middelengebruik. Hierbij is alles gericht op een preventieve aanpak en snel met de jongeren in gesprek te komen.

De **voortgang van het Diagnostisch team** is meerdere malen in de adviesraad toegelicht en besproken.

Werkgroep Participatie/werk/inkomen

In 2020 is de werkgroep Werk en Inkomen uitgebreid naar 4 personen.

In het eerste kwartaal van 2020 zijn **inhoudelijke gesprekken** gevoerd met de **beleidsmedewerker** van de gemeente Wijk bij Duurstede en de **(nieuwe) wethouder** verantwoordelijk voor het dossier Werk en Inkomen. Deze gesprekken verliepen constructief en plezierig.

Strategische kaders Participatiewet 2020-2023

Al in 2019 is de werkgroep meerdere keren bijgepraat door een beleidsmedewerker van de Gemeente Wijk bij Duurstede over de opzet van de nieuwe strategische kaders participatiewet 2020-2023. In november 2019 heeft de Adviesraad een advies uitgebracht aan het College van B&W.

Samenvatting advies

De Adviesraad Sociaal Domein is positief over het voornemen om inwoners uit groep 3 lokaal te begeleiden, het betreft een groep inwoners voor wie deelname aan de samenleving het hoogst haalbare is. Groep 3 zijn de mensen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, waarbij er geen groeipotentie is om binnen twee jaar stappen richting arbeidsmarkt te realiseren. Ook mensen die zorg nodig hebben of een ondersteuningsvraag op één of meer leefgebieden en voor wie maatschappelijk actief zijn of worden het maximaal haalbare is vallen onder groep 3.

Cruciaal voor het realiseren van deze doelstelling is dat er heldere afspraken worden gemaakt over het beschikbaar maken van de re-integratiebudgetten binnen de RSD. Investeren in preventie en het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners is een belangrijk onderdeel van dit plan. De Adviesraad Sociaal Domein staat hier volledig achter.

Speerpunten werkgroep

De concretisering van de ideeën en de financiering van de strategische kaders Participatiewet 2020-2023 moet in 2020 vorm en inhoud krijgen. De directe impact op de inwoners van Wijk bij Duurstede moet nog zichtbaar worden in de loop van 2020. De werkgroep zal de voortgang met belangstelling volgen.

Bij de verdere uitwerking van de strategische van de kaders Participatiewet 2020-2023 heeft de uitbraak van de corona pandemie een vertragende werking tot gevolg gehad.

Het lokaal begeleiden van inwoners van groep 3 is inmiddels via een pilotproject van start gegaan (Wijkse Inloop, Nieuwland, Binding, RSD).

Wat het **herverdelen van de re-integratie budgetten** van de RSD betekent voor onze gemeente heeft de werkgroep een gesprek gehad met de beleidsmedewerker van de gemeente. Een en ander is nog niet duidelijk. In 2021 zullen de gesprekken hierover en de verdere uitwerking van de strategische kaders Participatiewet 2020-2023 worden vervolgd. Ook wat betreft de gevolgen van Corona voor de economie en het sociaal domein in het bijzonder.

Namens de werkgroep is er deelgenomen aan de **digitale bijeenkomst over de preventieagenda "Meedoen is een must"**. De aanleiding voor deze bijeenkomst was: "Maatschappelijke agenda, een kans voor integraal en beter samenwerken. De gemeenteraad heeft in 2018 de 'Maatschappelijke agenda' vastgesteld voor Wijk bij Duurstede. De uitvoering daarvan is voor een groot deel gestart. Bepaalde delen beginnen op gang te komen. Kernwoorden zijn: 'integraal', 'meer preventie en tijdige signalering', 'meer samenwerking tussen partijen in de ketens' en vooral: 'laat de uitvoeringspartners vanuit hun expertise meebepalen wat we wel en niet gaan doen'.

De Maatschappelijk agenda vormt de komende jaren dus de basis voor de manier van samenwerken tussen de gemeente en uitvoeringspartners."

Als adviesraad was het goed om te merken dat er veel partijen zijn die in Wijk bij Duurstede die actief betrokken zijn bij (kwetsbare) inwoners die ondersteuning nodig hebben op verschillende leefgebieden.

Werkgroep Duidelijke Taal

Doelstelling

Onderzoeken in hoeverre de gemeente actief beleid voert in het gebruik van heldere taal op alle terreinen en in hoeverre dit gestimuleerd wordt bij andere instanties die nauwe banden hebben met de gemeente zoals Stichting Binding en de bibliotheek. Daarnaast onderzoeken of er contacten zijn met andere gemeentes in de regio om te leren van best practises.

Het gebruik van heldere taal in alle communicatie-uitingen van de gemeente (en lokale instanties) is een belangrijke voorwaarde waardoor iedere inwoner zo goed mogelijk kan deelnemen aan de samenleving. Zoals in 2019 al aangekondigd, is in februari 2020 door de gemeentesecretaris Judith de Jonge en de directeur van Stichting Binding Gertjan Kaaij de landelijke Direct Duidelijk-deal ondertekend.

De afspraken in deze deal zijn:

- We maken beleid om direct duidelijk te communiceren. We voeren dit beleid uit en beoordelen de resultaten
- We spreken precies af wat we gaan verbeteren en hoe we de resultaten daarvan gaan beoordelen
- We zorgen ervoor dat de medewerkers hulp krijgen om direct duidelijk te communiceren

In oktober hebben we contact gehad met de projectleider van de gemeente over de voortgang. Het blijkt dat een grote groep medewerkers intussen de e-learning cursus klantgericht schrijven heeft gevolgd. Ook worden alle nieuwe collega's uitgenodigd om deze cursus te volgen. De schrijfcoaches hebben een workshop gevolgd. Vanaf eind augustus is voor iedereen het hulpprogramma Klinkende Taal in Word en Outlook beschikbaar.

Hoe de ervaringen zijn en wat de opbrengst is kan in dit stadium nog niet geduid worden. We hebben afgesproken om in 2021 hierover in contact te gaan met de projectleider. De gemeente heeft in 2020 nog niet/nauwelijks naar de inwoners gecommuniceerd dat duidelijk taalgebruik een topprioriteit is. Ook worden inwoners nog niet uitgedaagd om te komen met verbetervoorstellen, in panels of op andere wijze.